

Spis treści

Wykaz skrótów nazw partii politycznych oraz koalicji wyborczych użytych w pracy . . .	5
Wstęp	13
Rozdział 1. Modele demokracji przedstawicielskiej (Andrzej Antoszewski)	15
1. Demokracja jako przedmiot badań współczesnej politologii	15
2. Proceduralna koncepcja demokracji J. Schumpetera i jej krytyka	19
3. Model poliarchii R. Dahla	22
4. Model westminsterski, konsocjonalizm i demokracja konsensualna	26
5. Zasady komparatystyki współczesnych demokracji	35
Rozdział 2. Podziały socjopolityczne w Europie Zachodniej. Charakter i struktura (Ryszard Herbut)	39
1. Co to jest podział socjopolityczny? Rozważania definicyjne	39
1.1. Kategoria podziału socjopolitycznego według S. Bartoliniego i P. Maira	41
1.2. Podział socjopolityczny na arenie wyborczej	45
2. Proces kształtowania się podziałów socjopolitycznych w Europie Zachodniej	47
3. Typy podziałów socjopolitycznych dominujących w Europie Zachodniej	51
3.1. Podział socjoekonomiczny (klasowy)	51
3.2. Podział religijny	57
3.3. Podział kulturowo-etniczny	59
3.4. Podział centrum–peryferie	61
Rozdział 3. Partie polityczne (Ryszard Herbut)	65
1. Pojęcie partii politycznej	65
2. Funkcje partii politycznych — płaszczyzny aktywności	68
3. Powstanie partii politycznych oraz proces ich instytucjonalizacji	75
3.1. Genetyczny model powstania partii	75
3.2. Instytucjonalizacja partii	78
4. Transformacja modelu partii	84
4.1. Partie masowe	84
4.2. Partie wyborcze (<i>catch-all parties</i>)	87
4.3. Źródła transformacji modelu partii	93
5. Czy kryzys partii politycznej?	96
Rozdział 4. Rodziny partii politycznych (Ryszard Herbut)	102
1. Partie komunistyczne	103
2. Partie socjaldemokratyczne	105
3. Partie lewicowo-libertarianne	108

4. Partie chadeckie	111
5. Partie liberalne	114
6. Partie konserwatywne	117
7. Partie ultraprawicowe	120
Rozdział 5. Koncepcja „rządów partii” (party government) (Ryszard Herbut)	124
1. Definicja pojęcia „rządów partii”	124
2. Typy „rządów partii”	126
3. Czy kryzys „rządów partii”?	130
Rozdział 6. Systemy partyjne (Ryszard Herbut)	136
1. System partyjny. Rozważania definicyjne	136
1.1. Sposób „liczenia” partii politycznych. Partie istotne politycznie (relewantne)	137
1.2. Partie małe	141
1.3. Partie antysystemowe, czyli dysfunkcjonalne wobec systemu politycznego	149
2. Struktura podziałów socjopolitycznych a system partyjny	152
3. Typologie systemów partyjnych	159
3.1. Typologia J. Blondela	160
3.2. Typologia G. Sartoriego	164
3.3. Typologia G. Smitha	169
4. Zmiana systemu partyjnego	170
4.1. Pomiar liczby i rozmiaru partii	172
4.1.1. Indeks frakcjonalizacji D. Rae	172
4.1.2. Indeks efektywnej liczby partii M. Laakso i R. Taagepera	176
4.1.3. Indeks agregacji	178
4.1.4. Indeks relewancji rządowej	180
4.2. Pomiar dystansu między partiami	182
4.2.1. Pomiar dystansu na podstawie wyników badań empirycznych masowego wyborcy	182
4.2.2. Pomiar dystansu na podstawie opinii ekspertów	183
Rozdział 7. Polityka przetargów industrialnych. Między paradygmatem pluralistycznym a korporacyjnym (Ryszard Herbut)	186
1. Pluralistyczny model stosunków między państwem a grupami interesu	186
2. Korporacyjny model stosunków między państwem a grupami interesu	191
3. „Policy networks” jako sposób interpretacji roli grup interesu	198
4. Polityka przetargów industrialnych	199
4.1. „Silny” korporatywizm	201
4.2. „Umiarkowany” korporatywizm	207
4.3. Pluralistyczny system przetargów (lub „słaby” korporatywizm)	209
Rozdział 8. Formy partycypacji obywateli w procesie politycznym (Andrzej Antoszewski)	211
1. Pojęcie partycypacji politycznej	211
2. Referendum i jego polityczne znaczenie	213
Rozdział 9. Systemy wyborcze (Andrzej Antoszewski, przy współudziale Roberta Alberskiego)	227
1. Pojęcie i elementy systemu wyborczego	227
2. Typologia systemów wyborczych	230
3. Polityczne konsekwencje systemów wyborczych	239

Rozdział 10. Zachowania wyborcze (Wiesława Jednaka)	249
1. Zachowania wyborcze na poziomie zagregowanym	250
2. Typologia zachowań wyborczych na poziomie zagregowanym	252
2.1. Stabilne zachowania wyborcze	253
2.2. Zmiana lojalności wyborczej (przeniesienie preferencji wyborczych)	255
2.2.1. Klasowy model głosowania (indeks Alforda)	259
2.2.2. Przesunięcie poparcia wyborczego udzielanego partiom między kolejnymi wyborami	263
2.2.3. Frekwencja	266
2.3. Zanik lojalności partyjnej	267
3. Teorie zmian społecznych	268
4. Zachowania wyborcze na poziomie indywidualnym	271
 Rozdział 11. Instytucjonalne uwarunkowania procesu decyzyjnego (Andrzej Antoszewski)	276
1. Typologia reżimów politycznych: parlamentaryzm i prezydenjalizm	276
2. Parlament: struktura i funkcje	290
3. Rząd w systemie demokratycznym	301
 Rozdział 12. Tworzenie i utrzymanie koalicji gabinetowych (Andrzej Antoszewski)	306
1. Teorie koalicji	306
2. Polityka koalicyjna	309
3. Trwałość gabinetów koalicyjnych	317
4. Koalicje gabinetowe w Europie Zachodniej	323
 Spis tabel i rycin zamieszczonych w pracy	330
Wykaz skrótów nazw periodyków	332
Bibliografia	333